

УДРУЖЕЊЕ ПАРАПЛЕГИЧАРА, ОБОЉЕЛИХ ОД ДЈЕЧИЈЕ ПАРАЛИЗЕ
И ОСТАЛИХ ТЈЕЛЕСНИХ ИНВАЛИДА РЕГИЈЕ ДОБОЈ
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА БРИГУ О ЛИЦИМА СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА
"BiosPLUS" ("Живот више")
Ул. 9. маја број 5а 74400 Дервента
Телефон/факс број: (053) 333-991
www.ngo-derventa.rs.ba/biosplus
E-mail: biosplus@doboј.net

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ИНВАЛИДА – 03. Децембар
2003. Европска година инвалида - Мадридска декларација

Данас 03. Децембра 2003.г. у 13,00 часова одржан је радни и свечани дио из програма обиљежавања Свјетског дана инвалида.

На иницијативу Начелника општине и учесника радног састанка од 06.11.2003.г. да се укључе све институције локалне заједнице са сличном мисијом позвано је 18 од којих су присутни представници **13** различитих субјеката који у свом дјелокругу рада имају бригу о лицима са посебним потребама.

Канцеларије за бригу о лицима са посебним потребама је у оквиру програма за обиљежавање 03. Децембра који траје од 01-15.12.2003.г. обезбједио спонзорска средства од пословног сектора и то Д.о.о. "Баја компани" и Д.о.о. "Белотра".

Дом здравља је финансирао освјежење за учеснике и уступио адекватан простор за одржавање Округлог стола на тему:

"ИНТЕГРАЦИЈА ХЕНДИКЕПИРАНИХ ЛИЦА У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ".

У позиву смо затражили да се потврди присуство, али нас нису подржали: Црвени крст – Раде Кујунџић; Дјечије обданиште "ТРОЛ" – Емилија Пајић; Средњошколски центар – Трипо Нинчић; Фонд здравственог осигурања – Мира Бјелић и Форум НВО "Дервента" – Миле Бањац.

Присутни су представници писаних и електронских медија: "Вечерње новости" и БХ Радио2 – Бране Радуловић из Прњавора; "Дервентски лист" и ПТВ КЗ Прњавор – Мирослав Радановић; ТВ ВИКОМ Градишка – Мара Хајдуковић; "Глас комуна" - Ненад Симић. Фото запис направио је Миодраг Радановић из ЕД "Екологика" Дервента.

Присутни су следећи позвани учесници и то:

- "BiosPLUS" Дервента-Драго Тадић;
- Дом здравља – Мирко др Шаран;
- Општина Дервента – Душан Малић;
- Центар за социјални рад – Јасна Петровић;
- Центар за физикалну рехабилитацију – Предраг Ђурлић;
- Центар за медицину рада – Нада др Обрадовић;
- Центар за ментално здравље – Татјана Драгишић;
- Одбор РВИ – Богдан Поповић;
- Општина/Одјељење за заштиту бораца и цив.жртва рата – Недељко Николић;
- Завод за слијепе "Будућност" – Роса Панић;
- МОС/удружење слијепих – Нинко Николић;
- ОШ "19.Април" – Гордана Асентић;
- Удружење паралигичара регије Добој – Љиљана Ненадић.

Испред сваког учесника налази се "пирамида" са натписом њихове институције.

Сви присутни су се уписали и потписали у јединствени списак који је прилогу.

Од стране присутних учесника прихваћен је:

ВРЕМЕНСКИ РАСПОРЕД РАДА

13,00 сати	Подјела радног и презентационог материјала
13,05 сати	Поздравна ријеч домаћина пре почетка рада
13,10 сати	Модератор, Драго Тадић, уводно излагање на задану тему
13,30 сати	Дискусије учесника на предложеној тему
14,15 сати	Свечани реферат: “Само снови не мијењају свијет”
14,30 сати	Подјела захвалница спонзорима и волонтерима
14,40 сати	Дружење уз освјежавајуће пиће и разгледање паноа.
15,30 сати	Интервју за медије.

Присутнима је подијелен радни и презентациони материјал у тврдом омоту који графички симболизује нивое дјеловања, локалну заједницу, донаторе и грађане, те лица са посебним потребама што је крајњи циљ остварив у дужем временском периоду.

Координатор за припрему округлог стола, Драго Тадић је поздравио све присутне и појаснио како је дошло до иницијатива за организовање непосредних радних и свечаних дружења различитих субјеката из наше локалне заједнице.

У 2003.г. која је проглашена Европском годином инвалида, реализован је пројекат “Да живимо заједно” и у циљу његове одрживости настављамо анимирање проблема чланова и других лица са посебним потребама без обзира у ком НВО удружењу имају статус уколико подржавају нашу мисију и став да “ништа за инвалиде, и о инвалидима, без инвалида” (тачка 8. Мадридске декларације).

Интеграцију морамо повећати усвајањем међународних стандарда, уклањањем правних, психолошких и архитектонских баријера у локалној заједници и окружењу у коме лично дјелујемо.

- I -

Модератор теме округлог стола, је у краћем излагању предочио начин рада Канцеларије за бригу о лицима са посебним потребама “BiosPLUS” Дервента, реализованом пројекту, и краћим показатељима. Објаснио је циљеве округлог стола и предложио да сви у својој дискусији дају што више показатеља, властитих резултата и предлога за повећање свијести и укључивање хендикепираних лица у локалну заједницу.

У том смјеру Канцеларија за бригу о лицима са посебним потребама “BiosPLUS” Дервента прихватила је ширу кампању под називом “СВИ СМО ЈЕДНАКИ” и “ДА ЖИВИМО ЗАЈЕДНО”.
Дуготрајни циљ кампање јесте системско побољшање услова живота лица са онеспособљењем.

Краткотрајни циљ кампање јесте прихватање и ратификовање “Стандардних правила о изједначавању могућности за лица са онеспособљењем” на нивоу Државе и СО-е Дервента. “Стандардна правила”, су документ којег је Генерална скупштина УН-а усвојила 1993.године и препоручила државама чланицама да учине исто. Дана 30.Септембра 2003.г. Вијеће народа БиХ је прихватило у цјелости овај документ, али је у локалној заједници недовољно информисање о томе како одборника тако и грађана (гласача).

Желећи барем дио “Стандардних правила ОУН”, учинити доступним свима који на било који начин могу дати свој допринос за постизање циљева кампање, одлучили смо се на објављивање овог текста у писаним и електронским медијима који нам пруже подршку.

Увјерени смо да ће текст овог документа бити од изузетне користи и смјерница за будући рад и дјеловање ка стварању општег позитивног амбијента и квалитетнијих услова за самосталан живот особа са онеспособљењем у нашој локалној заједници .

Други веома важан документ је усвојен на Мадридској конференцији 2002.г. – Мадридска декларација која 2003.г. проглашава као Европску годину лица са онеспособљењем, и право вријеме је да се и у нашој средини покрене примјена ових међународних стандарда, као у пракси потврђених вриједности, ради рјешавање проблема ове популације у нашим околностима. Наше закашњење у примјени има и једну предност што уколико покренемо процес промјена имамо квалитетну подлогу за примјену у властитој средини. Позитивне промјене свијести треба започети у породици, а исто тако од обданишта до факултета, гдје би наш локални програм био усаглашен

на нивоу ентитета и Државе. Такав програм укључује све сегменте друштва а више од других Владу, Општину, здравство, образовање и НВО сектор.

- II -

Модератор, Драго Тадић је позвао учеснике да се лично представе као и активно укључе у дискусију на тему округлог стола, истакну напоре, баријере и резултате у свом раду. Предложио је да се не наводе лична имена већ професионална опсервација проблематике и баријера, као и лични став у циљу доприноса повећању свијести и уклањању баријера.

Богдан Поповић из борачке организације, је рекао да је проблематика велика у одбору ратних војних инвалида гдје чланство има највећи број хендикепираних лица, а да се тренутно рјешавају питања смјештаја и приступачности према приоритетним и хитним потребама.

Предраг Ђурлик, виши физиотерапеут, је представио новоотворени Центар за физикалну медицину који је модерно опремљен, што ће повећати ниво рехабилитације која је искључиво намјенена тјелесно хендикепираним лицима, а посебно у наредној години.

Гордана Асентић је као педагог у ОШ“19.Април” навела да имају мањи број дјеце са онеспособљењем у наставном процесу, али да објекат школе није архитектонски прилагођен јер се дио наставе одвија на спрату, али осим тих постоји и проблем прихватања вршњака да се ова лица укључе у њихов разред тј. равноправно учествују у образовном процесу.

Татјана Драгишић, дипл.психолог у Центру за ментално здравље, има податке о лицима са менталним сметњама који индивидуално користе услуге. Сарађивала је са Заводом за слијепе и Центром за социјални рад. Нема податке јер није руководилац те јој нису познате НВО које дјелују у Дервенти. Позвала је све који се желе укључити у едукацију, “радионице” и сл.

Роса Панић, директор Завода за слијепе као логопед познаје проблеме хендикепираних лица и има сарадњу са готово свима, али то није довољно јер се код њих школују лица са комбинованим онеспособљењима, па је потребам мултидисциплинарни приступ. Нагласила је потребу едукације хендикепираних за подизање радних способности у циљу њиховог укључења у процесе рада и подршке за властиту одрживост уз дужну подршку институција друштва.

Нинко Николић из Међуопштинске организације слијепих за Дервенту-С.Брод-Вукосавље је нагласио угроженост таквих лица, те њихово отежано кретање по граду, запослење и социјалну помоћ, позивајући се на раније прописе који су то квалитетније рјешили него данас.

Љиљана Ненадић, као члан “BiosPLUS” Дервента и члан УО Удружења паралигичара регије Добој, је изабрана за координатора за подршку рада пет Центара за физикалну рехабилитацију, што је велико признање и конкретан допринос интеграцији и оспособљавању хендикепираних лица. У току идуће године на бројним семинарима и радионицама преносиће позитивна искуства до корисника којима је таква помоћ у почетку и најпотребнија.

Нада др Обрадовић, љекар спец. је волонтер “BiosPLUS” Дервента двије године и има осим професионалних искустава и сазнања у пројекту “За бољи живот” и “Да живимо заједно” гдје су 73 лица са урбаног и руралног подручја општине донирана лијековима уз претходне кућне посјете мобилног мед. тима који је обавио дијагностику у кући, промовишући стандарде породичне медицине, хуманитарне помоћи и повећане бриге једних за друге. Након пет мјесеци су грађани стекли повјерење и отворили душу сада њима блиским пријатељима у циљу лијечења или друге помоћи коју нису могли раније повјерити никоме. Окончање пројекта је тешко погодило таква лица јер су створили навику и осјетили конкретну корист.

Недељко Николић из Општине-Одјељење борачке заштите је поздравио присутне у име Начелника који је службено одсутан, те рекао да заступа најбројнију групацију грађана међу којима има и највећи број онеспособљених, Истакао је да је тај број велики а да Држава о њима брину на основу позитивних прописа, од Министарства до Општине.

Похвално се изјаснио о великом броју присутних институција и професионалаца који учествују у раду округлог стола, а информације и искуства примијенити у властитом раду.

Констатовано је да је добро одабран списак позваних, а да су резултати позитивни и треба их још више унапредити у наредном периоду.

Јасна Петровић, дипл. правник као замјеник директора Центра за социјални рад, већ дуже вријеме има професионална искуства са проблематиком хендикепираних лица и посебно је нагласила дјецу коју заступају родитељи или старатељи и препреке како анимирати проблем, па чак и примијенити закон да се од родитеља преузме дијете на бригу професионалним установама за њихову рехабилитацију, лијечење или школовање. Али на другој страни постоје молбе и захтјеви да за збрињавање тешких инвалида у одговарајућу установу. Поменула је да је Центар подржао велики број социјално угрожених лица у финансијској и материјалној помоћи, као и у зимници и огреву. Један је од ријетких у ентитету који редовно исплаћује социјалне надокнаде. Директор, Нада Алексић је прихватила сарадњу у пројектима, те прва потписала Меморандум о разумијевању и сарадњи са “BiosPLUS” Дервента, као основу за повећање заједничких акција.

Душан Малић из Општине-Одјељење за општу управу је поздравио присутне и навео резултате сарадње са НВО сектором и потписивање Меморандума о разумијевању и сарадњи са “BiosPLUS” Дервента, Потврдио је да ће нова зграда Општине бити архитектонски прилагођена хендикепираним лицима. Подржао је повећање активности на интеграцији хендикепираних и критички се осврнуо на саобраћајну културу возача који користе обиљежене паркинг просторе само за инвалиде. Иако чине саобраћајни прекршај више долази до изражаја њихов груб однос према суграђанима, не уважавајући моралну обавезу према лицима са онеспособљењем. Истакао је да су конкретни програми добродошли али да то захтјева велика финансијска средства. Како је до 20.12. отворена јавна расправа о буџету за 2004.г. потребно је у том периоду анимирати конкретне проблеме код надлежних субјеката. Залаже се да се укључи Форум НВО “Дервента” да би се заказао састанак са начелником Одјељења за финансије Општине, јер постоје слаба информисаност о аргументима да се финансирају конкретне потребе НВО социјалног сектора.

Мирко др Шаран, лекар спец. као директор Дома здравља прихватио је пројекте и едукацију у области менаџмента у здравству што је конкретан допринос локалној заједници која нема довољно стручних кадрова на кључним позицијама да могу квалитетно сагледати проблематику и резултатима озбиљног рада омогућити интеграцију. Посебно је то отежано у здравству које зависи од посустале привреде и све се више окреће личној партиципацији грађана. Позитивно је да је опремањем специјализованих видова услуге Дом здравља ојачао и представља једну од највећих институција у граду, али и заузима све више улогу установе са надпросјечним резултатима. Захвалио се великом броју учесника и изразио оптимизам да су “ствари” кренуле у правом смјеру, са жељом да се овакви састанци одржавају и убудуће, а да ће омогућити загријан и архитектонски присупачан простор у сваком термину. Апелује на Општину као оснивача да има у виду финансирање у 2004.г. јер је то битан предуслов за повећање нивоа здравствених услуга као значајног доприноса интеграцији хендикепираних лица. Сарадња са “BiosPLUS” Дервента је коректна и потписан је Меморандум, али и прихваћен списак 30 приоритетних корисника за рехабилитацију који су ослобођени партиципације.

- III -

Модератор, Драго Тадић је истакао да су дискусије веома корисне као информација, те обећао да ће сачинити писани извјештај и доставити свим позваним на округли сто. Уколико не буду доставили своје примједбе у року од 7 дана тај текст извјештаја ће се сматрати коначним.

У завршном резимеу сваки од учесника је позитивно оцјенио тему и потребу да се више посвети пажњи овој проблематици, а посебно свако у свом професионалном окружењу, али и на улици и другој ситуацији када треба омогућити приступачност или уклањање баријера.

Нису дефинисани заједнички закључци, али је могуће истаћи неколико који су специфични за нашу локалну заједницу.

- недовољна информисаност најширег броја грађана о напорима развијених локалних заједница за повећање свијести о лицима са онеспособљењем;
- традиционална подјела на здраве и болесне, “нормалне” и “инвалидне”;

- архитектонске препреке приступу јавним објектима локалне управе, школства, културе, спорта, трговине, вјерски објекти, јавни превоз и сл.
- недовољна повезаност НВО сектора са социјалном мисијом, као и заједничка акција у сарадњи са надлежним институцијама локалне заједнице;
- минимална фин. подршка пројектима у социјалном сектору из буџета Општине.

- IV -

У свечаном дијелу Драго Тадић је прочитао реферат “Само снови не мијењају свијет” што је јасна порука свима да само снови нису довољни да се постигне социјална инклузија као потреба читаве локалне заједнице, а не само хендикепираних лица.

Свим учесницима је подијељен текст реферата, за њихову даљу промотивну активност.

Након реферата извршена је подјела ЗАХВАЛНИЦА за сарадњу као допринос успјеху “BiosPLUS-a” у 2003. години и то:

ОПШТИНА ДЕРВЕНТА
ДОМ ЗДРАВЉА ДЕРВЕНТА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ДЕРВЕНТА

Волонтери: НАДА др Обрадовић, ДУШАН Малић и МИРКО др Шаран

Спонзори: Д.о.о. “БАЈА КОМПАНИ” вл. Миле Тадић, Дервента

Д.о.о. “NIWEKS” вл. Драго Наградић, Дервента

Д.о.о. ”БЕЛОТРА” вл. Вељко Бјелошевић, Дервента.

Остале захвалнице ће бити уручене на 3.САЈМУ НВО – ДЕРВЕНТА 2003.године од 9-10. Децембра 2003.г. у Клубу ВРС Дервента.

Позитивно би било да сваки учесник достави и свој писани коментар или информацију везано за тему округлог стола са конкретним предлозима за наставак кампање и планирање за поновно окупљање заинтересованих субјеката локалне заједнице.

Корисно би било да се достави властити презентациони материјал или мање познати законски прописи који би се умножили и доставили свим учесницима ради комплетне размјене информација.

Извјештај Округлог стола ћемо Вам доставити најкасније до 09.12.2003.године, а Ви се пријавите за наредни састанак посвећен расправи о приједлогу буџета Општине, који мора бити прије 20.12.2003.године.

Надам се да ће бити довољно заинтересованих да својим квалитетним идејама и конкретним програмима конкуришу буџетским средствима, а све у циљу повећања услуга према лицима са посебним потребама, који то од свих нас оправдано и очекују.

Хвала на сарадњи.-

Координатор:
ДРАГО Тадић